

PŘEHLED EKONOMICKÝCH UDÁLOSTÍ V EU

ZA OBDOBÍ OD 1. 4. DO 15. 4. 2020

OBSAH

ZMÍRNĚNÍ RIZIK NEZAMĚSTNANOSTI (SURE)	3
DRUHÝ BALÍČEK INVESTIČNÍ INICIATIVY CRII+	3
POMOC PRO ZEMĚDĚLSTVÍ A BIOHOSPODÁŘSTVÍ	4
UVOLNĚNÍ FINANČÍ Z EVROPSKÝCH FONDŮ	4
EVROPSKÝ STABILIZAČNÍ MECHANISMUS (ESM)	4
ROZŠÍŘENÍ STÁTNÍ POMOCI NA VÝZKUM	5
PANEVROPSKÝ GARANČNÍ FOND EIB	5
EVROPSKÝ PLÁN NA UKONČENÍ OPATŘENÍ	6
PODPORA ZDRAVOTNÍ PÉČE V EU	6
ZDROJE	7

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií

STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	

Oddělení pro evropské záležitosti

STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
---	--	---	--	---

Oddělení komunikace a vzdělávání

INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů
---	---	--	---	---

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:

Název: Přehled ekonomických událostí

Autoři: Krček, T., Smetanková, D.

Číslo: Eurozóna+ č. 9/2020

Datum: duben 2020

Koronavirus; Program EU; Garanční fond EIB; Evropské fondy; Investiční iniciativa; podpora zaměstnanosti

EDICE: EUROZÓNA+

Typ edice: online, ISSN 2533-4158

URL: <http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=12>

První vydání edice: leden 2012

Frekvence vydání edice: 2x měsíčně

Zaměření: aktuální přehled ekonomických událostí v EU

Jazyk: CZ

Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny,

Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

ZMÍRNĚNÍ RIZIK NEZAMĚSTNANOSTI (SURE)

[VÍCE ZDE](#)

Komise představila návrh podpory na zmírnění rizik nezaměstnanosti v případě nouze (*Support to mitigate Unemployment Risks in an Emergency, SURE*) ve výši **100 mld. eur (ve formě půjček), která má pomoci podnikům, aby nepropouštěly zaměstnance a nesnižovaly jejich mzdy.** Iniciativa SURE má podpořit systémy *Kurzarbeit* a obdobná opatření na podporu udržení zaměstnanosti, kte-

rá jednotlivé země již zavedly nebo zavedou. **Půjčky budou založeny na zárukách poskytnutých členskými státy a budou směřovány do potřebných odvětví.** Firmy budou moci dočasně zkrátit pracovní dobu zaměstnanců nebo úplně pozastavit práci, a zároveň vyplácet zaměstnancům mzdy. Podporu mohou obdržet také OSVČ, a to ve formě náhrady příjmů. (EC 1)

DRUHÝ BALÍČEK INVESTIČNÍ INICIATIVY CRII+

[VÍCE ZDE](#)

První balíček opatření investiční iniciativy se soustředil na okamžitou mobilizaci strukturálních fondů, aby bylo možné rychle reagovat na krizi. Skládal se ze tří hlavních prvků: přibližně 8 miliard eur okamžité likvidity, flexibilita při uplatňování pravidel výdajů EU a rozšíření působnosti Fondu solidarity EU. Druhý balíček (CRII+) doplňuje první balíček zavedením **mimořádné flexibility**, aby bylo možné **co nejvíce využít veškerou podporu z evropských strukturálních a investičních fondů.** Flexibilita je zajištěna převody mezi třemi fondy politiky soudržnosti (Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond a Fond soudržnosti) i převody mezi různými kategoriemi regionů. Rovněž bude existovat možnost 100% spolufinancování EU v programech politiky soudržnosti (pro období 2020-2021), což členským státům umožní využívat plné financování EU. Balíček CRII+ dále zjednodušuje procedurální kroky spojené s implementací programu. Změny Evropského námořního a rybářského fondu (*European Maritime and Fisheries Fund, EMFF*) umožní pružnější přerozdělení finančních zdrojů v rámci operačních programů v každém členském státě. Změny rovněž poskytnou podporu dočasnému zastavení rybolovných činností a pozastavení produkce a dodatečných nákladů zemědělcům v odvětví akvakultury. (EC 5) Podporu dostane také zemědělství. Komise v krátké době navrhne opatření, která zajistí, aby zemědělci mohli získat podporu

ze společné zemědělské politiky. (EC 6)

Nejchudší obyvatele bude dále podporovat Fond pro evropskou pomoc nejchudším osobám (*Fund for European Aid to Most Deprived, FEAD*). Komise navrhuje opatření, jež mají dále zaručit poskytování této pomoci. Zavede se používání elektronických poukázek ke snížení rizika kontaminace, jakož i možnost nákupu ochranných prostředků pro osoby poskytující pomoc. Zavedeny budou také programy distribuce potravinové a základní materiální pomoci. Bude zavedena možnost dodání potravinové pomoci a základní materiální pomoci prostřednictvím elektronických poukázek (nižší riziko kontaminace). Financování bude poskytnuto ze sta procent. (EC 5)

Na pomoc budou mobilizovány peníze ze tří fondů politiky soudržnosti **Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti.** Zjednoduší se administrativa. Komise navrhuje využít všechny zbývající finanční prostředky v letošním rozpočtu EU na **podporu zdravotních systémů** v Evropě. Na podporu v případě nouze (*Emergency support instrument*) vloží Komise 3 mld. eur. První prioritou je **řešení krize v oblasti veřejného zdraví a zajištění životně důležitého vybavení a dodávek** (ventilátory, ochranné pomůcky). Druhá oblast by se zaměřila na rozšíření testování. Návrh by rovněž umožnil Komisi zadávat zakázky přímo jménem členských států. (EC 6)

POMOC PRO ZEMĚDĚLSTVÍ A BIOHOSPODÁŘSTVÍ

[VÍCE ZDE](#)

Evropská investiční banka (EIB) oznámila zahájení nové finanční iniciativy, jejímž cílem je uvolnit **investice v odvětví zemědělství a biohospodářství ve výši 1,6 miliardy eur.**

Cílem financování je podpora soukromých společností působících v oblastech výroby a zpracování potravin, biologických materiálů a bioenergie.

Investice se uskuteční v rámci Evropského fondu pro strategické investice (EFSI), který tvoří finanční pilíř investičního plánu pro Evropu.

Program půjček umožní přímé půjčky pro soukro-

mý sektor v rozmezí od 15 milionů eur do 200 milionů eur, přičemž výše půjčky EIB se pohybuje od 7,5 milionu eur do 50 milionů eur.

Cílenými investicemi se podpoří ochrana životního prostředí a účinnost přírodních zdrojů, obnovitelná energie nebo inovace. Program přispěje k ochraně a vytváření pracovních míst na venkově. Navazuje plynule na program z roku 2018, ve kterém obdrželi zemědělci a bio hospodáři půjčky v hodnotě 400 milionů eur. (EC 3)

UVOLNĚNÍ FINANČÍ Z EVROPSKÝCH FONDŮ

[VÍCE ZDE](#)

Evropská komise **uvolnila 1 miliardu eur z Evropského fondu pro strategické investice (EFSI)**, který bude sloužit jako záruka Evropskému investičnímu fondu (EIF). To umožní EIF vydat zvláštní záruky motivující banky a další věřitele, aby poskytli likviditu nejméně 100 000 malým a středním podnikům v EU, které byly postiženy pandemií COVID-19. Odhaduje se, že na financování bude 8 miliard eur. Jedním z bezprostředních ekonomických důsledků pandemie je náhlý nedostatek likvidity ovlivňující malé a střední podniky. Banky nejsou motivovány půjčovat peníze malým a středním podnikům kvůli náhlému nárůstu rizika. Proto jsou záruky EU na podporu těchto půjček vhodným řešením. Záruky budou nabízeny prostřednictvím EIF.

Klíčovými rysy těchto záruk budou:

- Zjednodušený a rychlejší přístup k záruce EIF.
- Vyšší krytí rizika (až 80 % potenciálních ztrát z jednotlivých půjček, místo 50 %).
- Zaměření se na půjčky na mzdy v celé EU.
- Umožnění flexibilnějších podmínek.

Finanční zprostředkovatelé se stávajícími dohodami EIF budou mít v rámci programů COSME a InnovFin přístup k novým zárukám okamžitě. Ostatní finanční zprostředkovatelé mohou získat přístup k zárukám po rychlém zpracování žádosti. Tímto způsobem mohou nové peníze proudit do těžce zasažených podniků již v dubnu. Malé a střední podniky budou moci podat žádost přímo u svých místních bank a věřitelů. (EC 2)

EVROPSKÝ STABILIZAČNÍ MECHANISMUS (ESM)

[VÍCE ZDE](#)

Na zasedání Euroskupiny (Eurogroup) 14. dubna ministři financí zemí Eurozóny schválili vytvoření nástroje podpory v pandemické krizi (Pandemic Crisis Support). (Eurogroup) Podpora bude postavena na existující preventivní úvěrové lince zalo-

žené na rozšířených podmínkách způsobilosti (*Enhanced Conditions Credit Line, ECCL*) a přizpůsobena daným okolnostem. **Země eurozóny tak mohou čerpat úvěry až do výše 2 % HDP (ke konci roku 2019) na boj s koronavirovou krizí.** (ESM)

ROZŠÍŘENÍ STÁTNÍ POMOCI NA VÝZKUM

[VÍCE ZDE](#)

Evropská komise přijala pozměňovací návrh, kterým se prodlužuje dočasný rámec přijatý dne 19. března 2020, aby se členským státům umožnilo **urychlit výzkum, testování a výrobu produktů souvisejících s pandemií koronaviru**, chránit pracovní místa a dále **podporovat hospodářství**. Pozměňovací dočasný rámec doplňuje řadu dalších možností, které již mají členské státy k dispozici ke zmírnění sociálně-ekonomického dopadu pandemie. Členské státy mohou využívat plnou flexibilitu podle pravidel státní podpory. Pozměňovací návrh rozšiřuje dočasný rámec stanovením dalších pěti typů podpory:

- **Podpora výzkumu a vývoje souvisejícího s pandemií koronaviru** (forma přímých grantů, návratných záloh nebo daňových výhod)
- **Podpora výstavby a modernizace testovacích zařízení** (forma přímých grantů, daňových výhod, návratných záloh a záruk beze ztráty).

- **Podpora výroby produktů souvisejících s bojem proti pandemii**
- **Podpora ve formě odkladu plateb daní a/nebo pozastavení příspěvků na sociální zabezpečení**
- **Podpora ve formě mzdových dotací na zaměstnance**

Změna dočasného rámce rovněž rozšiřuje stávající typy podpory, které mohou členské státy poskytnout společnostem v nouzi. Členské státy mohou poskytovat půjčky s nulovým úrokem podnikům až do výše 800 000 eur. Změna dočasného rámce bude platná do konce prosince 2020. Pravidla státní podpory umožňují členským státům podniknout rychlé a účinné kroky na podporu občanů a společností, zejména malých a středních podniků, které čelí hospodářským obtížím v důsledku pandemie. (EC 7)

PAN-EVROPSKÝ GARANČNÍ FOND EIB

[VÍCE ZDE](#)

Evropská investiční banka (European Investment Bank, EIB) po podpoře od Euroskupiny vytvoří Panevropský garanční fond ve výši 25 miliard eur, který skupině EIB umožní zvýšit podporu společností ve všech 27 členských státech EU o dalších až 200 miliard eur. Panevropský záruční fond má sloužit jako ochranný štít pro evropské firmy, které čelí nedostatku likvidity. Měl by být založen na příspěvcích poskytnutými členskými státy a otevřen účasti dalších orgánů EU, zároveň kompatibilní s ostatními nástroji EU. Program bude provádět EIB a Evropský investiční fond (EIF), které tvoří skupinu EIB, v úzkém partnerství s národními bankami, Evropskou komisí a dalšími finančními partnery. To by vytvořilo rovné podmínky pro malé a střední podniky ve všech členských státech. (EC 8)

Nasazení finančních prostředků prostřednictvím skupiny EIB zajistí, že každý členský stát bude mít

prospěch z ratingu AAA EIB. Záruční fond doplní a posílí vnitrostátní balíčky, protože členské státy EU jsou silně ovlivněny tím, co se děje s celkovou poptávkou a důvěrou trhu EU, obchodem uvnitř EU a dodavatelskými řetězci a finančními trhy. Až 40 % pozitivního dopadu investic EU na růst a zaměstnanost je způsobeno přeshraničními přesahy investic. Díky tomu je systém EIB skutečně doplňkem vnitrostátních opatření. Skupina EIB bude úzce spolupracovat s odborníky ve vnitrostátních orgánech, včetně centrálních bank, s cílem zjistit, kde jsou potřeby nejnaléhavější.

Správní rada EIB také schválila půjčku zprostředkovanou více příjemci (MBIL) ve výši 5 miliard EUR pokrývající všechny členské státy EU v rámci svého balíčku reakce na mimořádné situace, jehož cílem je v příštích týdnech rychle mobilizovat financování pro malé a střední podniky až do výše 40 miliard eur. (EIB 1)

EVROPSKÝ PLÁN NA UKONČENÍ OPATŘENÍ

[VÍCE ZDE](#)

Komise ve spolupráci s předsedou Evropské rady předložila evropský plán na postupné ukončení opatření k omezení výskytu v důsledku epidemie koronaviru. Evropský plán uznává zvláštnosti každé země a stanoví následující klíčové zásady:

Načasování je zásadní. Rozhodnutí, že nastal čas opatření uvolňovat, by mělo být založeno na epidemiologických kritériích, dále je podstatná dostatečná kapacita zdravotnického systému (místa na jednotce intenzivní péče, dostupnost zdravotnických pracovníků a zdravotnického materiálu). Klíčová je také monitorovací kapacita, včetně rozsáhlého testování a rychlé detekce a izolace infikovaných jedinců.

I když načasování a způsoby uvolnění opatření se mezi členskými státy liší, je potřeba mít společný rámec, který bude založen na **vědeckých poznatcích zaměřených na veřejné zdraví, koordinaci mezi členskými státy, respektu a solidaritě. Rušení restriktivních opatření vyžaduje shromažďování harmonizovaných údajů, zavedení systému oznamování a výsledování kontaktů**, stejně jako rozsáhlé testování a rozšíření testovacích kapacit. Kapacita a odolnost zdravotní péče na vnitrostát-

ní úrovni musí být dostatečná. Mělo by se posílit vybavení v **oblasti lékařských a osobních ochranných prostředků**. Měly by se vyvinout bezpečné léčebné postupy a léky.

Plán Komise uvádí konkrétní doporučení, která by členské státy měly vzít v úvahu při plánování zrušení omezovacích opatření. Akce by měly být postupné. Opatření by měla být zrušena v různých krocích, mezi nimi by měl být ponechán dostatečný čas na měření dopadu. Obecná opatření by měla být postupně nahrazena cílenými (ochrana nejzranitelnějších skupin; usnadňování postupného návratu nezbytných ekonomických činností a podobně). Podstatná je také dostatečná a pravidelná dezinfekce dopravních uzlů, obchodů a pracovišť. **Kontroly na vnitřních hranicích by měly být zrušeny, jakmile bude epidemiologická situace v pohraničních regionech dostatečně konvergována. Odstraněny by měly být také cestovní omezení a hraniční kontroly.** Vnější hranice by měla být znovu otevřena ve druhé fázi. Opětovné zahájení hospodářské činnosti by mělo být zavedeno postupně, zaměstnanci by se neměli vracet do zaměstnání současně. (EC 11)

PODPORA ZDRAVOTNÍ PÉČE V EU

[VÍCE ZDE](#)

Komise chce přímo podporovat systémy zdravotní péče členských států EU v boji proti pandemii prostřednictvím opatření, která lze přijmout na úrovni EU. Komise vypracovala počáteční posouzení potřeb a bude spolupracovat s členskými státy na podrobnějším upřesnění a stanovení priorit jejich potřeb. Za účelem financování mobilizuje 3 miliardy eur z rozpočtu EU, z čehož 2,7 miliardy eur bude přiděleno prostřednictvím nástroje pro podporu v případě nouze a 300 milionů eur prostřednictvím kapacity zdravotnického vybavení rescEU. Členské státy, jednotlivci, nadace budou

moci poskytnout další příspěvky. Tímto způsobem bude Komise schopna zajistit mimořádné podpory jménem členských států, distribuci zdravotnického materiálu (masky a respirátory). Finančně podporovat a koordinovat naléhavé potřeby (přeprava zdravotnického zařízení a pacientů v přeshraničních regionech), podporovat výstavbu mobilních polních nemocnic. Komise přímo zadá zakázku jménem členských států a soustředí pomoc tam, kde bude potřeba. Nástroj pro mimořádnou pomoc umožní EU poskytovat koordinovanou pomoc v různých fázích krize. (EC 10)

ZDROJE

- EC 1: Questions and answers: Commission proposes SURE, a new temporary instrument worth up to €100 billion to help protect jobs and people in work, 2.4.2020, [cit. 14. 4. 2020] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_20_572
- EC 2: Coronavirus: Commission and European Investment Fund (part of EIB Group) unlock €8 billion in finance for 100,000 small and medium-sized businesses, 6.4.2020, [cit. 14. 4. 2020] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_569
- EC 3: Agriculture and bioeconomy: EIB approves €700 million of financing under the Investment Plan for Europe to support private investment across the EU, 2.4.2020, [cit. 14. 4. 2020] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_588
- EC 4: Questions and answers on the Coronavirus Response Investment Initiative Plus: New actions to mobilise essential investments and resources, 2.4.2020, [cit. 14. 4. 2020] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_20_574
- EC 5: Coronavirus: the FEAD to continue supporting people in need, 2.4.2020, [cit. 14. 4. 2020] <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1089&furtherNews=yes&newsId=9638>
- EC 6: Coronavirus: the Commission mobilises all of its resources to protect lives and livelihoods, 2.4.2020, [cit. 14. 4. 2020] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_582
- EC 7: State aid: Commission extends Temporary Framework to enable Member States to accelerate research, testing and production of coronavirus relevant products, to protect jobs and to further support the economy in the coronavirus outbreak, 3.4.2020, [cit. 14. 4. 2020] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_570
- EC 8: Video conference of the Eurogroup, 7-9 April 2020, 9.4.2020, [cit. 15. 4. 2020] <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/eurogroup/2020/04/07-09/>
- EC 9: European Union Emergency Support Instrument for the healthcare sector - questions and answers, 2.4.2020, [cit. 15. 4. 2020] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/QANDA_20_577
- EC 10: Coronavirus: European roadmap shows path towards common lifting of containment measures, 15.4.2020, [cit. 15. 4. 2020] https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_652
- EIB 1: EIB Group moves to scale up economic response to COVID-19 crisis, 3.4.2020, [cit. 15. 4. 2020] <https://www.eib.org/en/press/all/2020-094-eib-group-moves-to-scale-up-economic-response-to-covid-19-crisis>
- Eurogroup: Report on the comprehensive economic policy response to the COVID-19 pandemic, 9 April 2020 [cit. 14. 4. 2020] <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2020/04/09/report-on-the-comprehensive-economic-policy-response-to-the-covid-19-pandemic/>
- ESM: Klaus Regling on the European response to the corona crisis, 09/04/2020 [cit. 14. 4. 2020] <https://www.esm.europa.eu/press-releases/klaus-regling-european-response-corona-crisis>
- ZDROJ FOTO: European Commission Audiovisual Service, Dostupné z <https://audiovisual.ec.europa.eu/en/photo>